

Martie 2013

Această fișă nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Societăți comerciale: victime sau vinovate

A. Societăți victime ale unei încălcări a drepturilor omului

Efectele modificărilor legislative asupra patrimoniului societăților

Rafinăriile grecești Stran și Stratis Andreadis împotriva Greciei

9 decembrie 1994

În temeiul unui contract încheiat în 1972 cu statul grec aflat sub regim militar la vremea respectivă (în perioada 1967-1874), societatea Stran s-a angajat să construiască o rafinărie de petrol brut în apropiere de Atena. Proiectul a stagnat deoarece statul nu și-a respectat obligația și, după restabilirea democrației în această țară, guvernul, în baza unei legi din 1975, a cerut societății Stran să accepte rezilierea contractului din 1972, pe motiv că aducea prejudicii economiei naționale. Stran efectuase deja cheltuieli și a introdus o cerere de despăgubire împotriva statului. Nici hotărârea din 1979 a instanței de prim grad din Atena, nici sentința instanței de arbitraj din 1984, ambele în favoarea societății Stran, nu au fost respectate de stat. În aprilie 1990, Curtea de Casație din Grecia a anulat sentința instanței de arbitraj în temeiul unei noi legi, adoptată în mai 1987, care privea renegocierea contractelor de concesiune privind zăcămintele petroliere. În fața Curții, Stran a pretins că adoptarea și aplicarea legii din 1987 a avut ca efect privarea acesteia de dreptul său de proprietate, în special de dreptul de creață pe care i-l recunoscuseră instanța de prim grad și instanța de arbitraj.

Curtea a constatat încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății). Aceasta a considerat în special că statul avea obligația de a le plăti reclamanților sumele stabilite în urma procedurii de arbitraj. În loc să onoreze creața societății Stran, prin adoptarea unei legi prin care clauza compromisorie putea fi reziliată, iar sentința arbitrală ar fi fost anulată, organul legislativ a încălcat, în detrimentul reclamantei Stran, justul echilibrul care trebuia să existe între protecția dreptului de proprietate și cerințele interesului general.

Oklešen și Pokopališko Pogrebne Storitve Leopold Oklešen S.P. împotriva Sloveniei

30 noiembrie 2010

Societatea reclamantă, care deținea o licență valabilă pentru furnizarea de servicii funerare și de peisagistică din 1995, s-a plâns că, în urma adoptării unei hotărâri a municipalității din 2000, nu își mai putea exercita activitatea deoarece furnizarea exclusivă a acestor servicii în localitate fusese încredințată altei întreprinderi, care aparținea administrației municipale.

Curtea a stabilit că nu au fost încălcate drepturile de proprietate ale societății, considerând că decizia autorităților locale de a desemna o întreprindere municipală în calitate de furnizor exclusiv al serviciilor funerare ținea de puterea lor discreționară și era conformă cu dreptul intern aplicabil. În plus, aceasta a considerat că societatea reclamantă a știut, pe parcursul întregii perioade în care a furnizat servicii funerare, că era vorba doar de o situație provizorie, în așteptarea punerii în aplicare a legislației naționale care impunea municipalității să reglementeze furnizarea serviciilor funerare în regim de serviciu public.

Confiscarea bunurilor societăților

Sud Fondi srl și alții împotriva Italiei

20 ianuarie 2009

Reclamantele, Sud Fondi srl, Mabar srl și Iema srl, sunt trei societăți italiene cu sediul în Bari (Italia), unde posedă terenuri și construcții. Acestea s-au plâns cu privire la ilegalitatea confiscării acestor proprietăți.

În hotărârea Curții din 20 ianuarie 2009 privind fondul, aceasta a stabilit că bunurile societăților reclamante fuseseră confiscate în mod arbitrar, încălcându-se atât art. 7 (nicio pedeapsă fără lege), cât și art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății). În hotărârea din 10 mai 2012 privind reparația echitabilă (nedefinitivă), Curtea a acordat următoarele sume cu titlu de prejudiciu material: 37 000 000 de euro (EUR) societății Sud Fondi srl, 9 500 000 EUR societății Mabar srl și 2 500 000 EUR societății Iema srl.

Litigiu între societăți cu privire la o marcă comercială

Anheuser-Busch Inc. împotriva Portugaliei

11 ianuarie 2007

Reclamanta este o societate americană care produce și vinde în mai multe țări marca de bere „Budweiser” – în Statele Unite cel puțin din 1876 și în Europa din anii 1980. Aceasta a fost implicată o lungă perioadă de timp în litigii privitoare la marca comercială „Budweiser” cu o societate cehoslovacă, Budějovický Budvar, care pretindea că vinde bere sub această denumire din 1265. În cadrul litigiului desfășurat în Portugalia, autoritățile portugheze au înregistrat în iunie 1995 marca comercială „Budweiser” pe numele societății reclamante și au anulat înregistrarea acestei mărci pe numele societății Budějovický Budvar, deși aceasta din urmă pretindea că înregistrase marca în 1968. Cu toate acestea, Curtea Supremă din Portugalia a pronunțat o hotărâre definitivă în favoarea societății cehe, stabilind că denumirea de origine „Ceskobudějovický Budvar”, cunoscută ulterior sub denumirea „Budweiser”, era protejată de Acordul bilateral privind protecția denumirilor de origine, încheiat la 1986 între Portugalia și Republica Socialistă Cehoslovacă. În fața Curții, societatea reclamantă s-a plâns că a fost privată de bunurile sale ca urmare a aplicării unui tratat bilateral intrat în vigoare abia după ce aceasta a introdus cererea de înregistrare a mărcii comerciale.

Curtea a considerat că art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății) este aplicabil proprietății intelectuale. Totuși, a observat că societatea reclamantă se plângea de modul în care instanțele portugheze aplicaseră dreptul național și nu de aplicarea retroactivă a legii care o privea de o posesie preexistentă. A reținut că nu s-a demonstrat faptul că societatea reclamantă beneficia de un drept prioritar în ceea ce privește marca „Budweiser” în momentul intrării în vigoare a Acordului bilateral din 1986, iar la momentul acela era în vigoare numai denumirea de origine înregistrată pe numele societății Budějovický Budvar. Având în vedere absența oricărui element arbitrar din partea Curții Supreme din Portugalia atunci când aceasta s-a pronunțat cu privire la cauză, Curtea a considerat că societatea reclamantă avusese posibilitatea, de care se prevalase, de a-și expune punctul de vedere la nivel național. Prin urmare, aceasta a stabilit că nu a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr.1.

Societăți editoare

Sanctiuni pentru calomnie

Verlagsgruppe News GmbH împotriva Austriei (nr. 1 și nr. 2)

14 decembrie 2006

Societatea reclamantă este proprietara și editoarea săptămânalului austriac *News*.

În prima cauză, aceasta a fost declarată vinovată de calomnie la adresa unui om politic și, în cea de-a doua, instanțele austriece i-au interzis să publice orice fel de fotografie cu directorul general al unei societăți cunoscute care fabrica arme de foc, în contextul unor articole referitoare la o anchetă pentru fraudă fiscală aflată în desfășurare cu privire la acesta.

Curtea a considerat că instanțele naționale au restrâns libertatea de exprimare a reclamantei în temeiul unor motive care nu puteau fi considerate „relevante” ori „suficiente”, fiind astfel contrare cerințelor Convenției.

Încălcarea art. 10 (libertatea de exprimare)

Hachette Filipacchi Associés împotriva Franței

14 iunie 2007

Cererea privea o hotărâre judecătorească împotriva societății reclamante, Hachette Filipacchi Associés, pe motiv că publicase în săptămânalul *Paris-Match* o fotografie cu trupul neînsuflețit al prefectului Corsicii, Claude Erignac, imediat după asasinarea acestuia la Ajaccio în februarie 1998. Instanțele franceze au emis ordonanța solicitată de văduvă și de copiii prefectului Erignac, care susțineau că publicarea fotografiei cu trupul plin de sânge și mutilat al soțului și tatălui acestora nu era, în niciun fel, utilă pentru informarea publicului, ci răspundea unor scopuri pur mercantile și constituia o încălcare absolut intolerabilă a dreptului lor la respectarea vieții private.

Curtea a considerat că suferința prin care au trecut rudele domnului Erignac ar fi trebuit să îi determine pe ziaristi să dea dovadă de prudență și precauție, având în vedere că decesul survenise în circumstanțe violente și traumatizante pentru familia acestuia, care se opusese în mod expres publicării fotografiei. Această publicare, într-o revistă de largă circulație, avusese drept consecință agravarea traumei suferite de rudele victimei în urma asasinatului. În cele din urmă Curtea a considerat că obligația impusă societății reclamante de a publica un comunicat prin care să informeze cititorii că fotografia le cauzase o profundă tulburare” doamnei Erignac și copiilor săi nu avusese un efect disuasiv asupra exercitării de către presă a dreptului la libertatea de exprimare. Neîncălcarea art. 10 (libertatea de exprimare).

Times Newspapers Ltd împotriva Marii Britanii (nr. 1 & 2)

10 martie 2009

Societatea reclamantă, Times Newspapers Ltd, susținea că legea britanică privind activitatea publicistică pe Internet o expunea continuu urmării penale pentru calomnie (de fiecare dată când un articol era consultat în arhivele electronice ale ziarului survenea un nou motiv de acțiune), ca urmare a publicării unui număr de două articole care dezvăluiau un sistem de spălare a banilor de mare amploare, creat de un presupus cap al mafiei rusești. Cele două articole în cauză au fost postate on-line pe site-ul de Internet al ziarului *Times* chiar în ziua publicării lor în versiunea pe hârtie a ziarului. În cursul procesului de calomnie care a urmat împotriva societății reclamante, acestea i s-a impus să adauge celor două articole arhivate pe site-ul său de Internet un avertisment care să precizeze că acestea făceau obiectul unei acțiuni referitoare la calomnie și că nu trebuia să fie reproduse ori utilizate fără consultarea prealabilă a serviciului juridic al Times Newspapers.

Curtea a constatat că instanțele naționale nu precizaseră că articolele trebuiau să fie scoase pur și simplu din arhivele ziarului. În consecință, aceasta a considerat că introducerea obligatorie a unui avertisment adecvat în versiunea de pe Internet a

articolelor nu constituise o încălcare disproporționată a dreptului la libertatea de exprimare a părții în cauză. Prin urmare, a stabilit că nu a fost încălcat art. 10.

Mosley împotriva Marii Britanii

10 mai 2011

Curtea privea publicarea – în versiunea pe hârtie și pe site-ul de Internet al ziarului *News of the World* – de articole, fotografii și secvențe video care relatau detalii ale vieții sexuale a lui Max Mosley. Reclamantul s-a plâns că autoritățile nu impuneau mijloacelor de informare în masă obligația legală de a-l avertiza în avans cu privire la intenția lor de a le publica în continuare, pentru ca acesta să aibă posibilitatea de a cere în regim urgent oprirea publicării.

Curtea a stabilit în special că în Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu li se impunea mijloacelor de informare în masă obligația de a avertiza în avans persoanele cu privire la care intenționau să publice informații. Neîncălcarea art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie)

Axel Springer AG împotriva Germaniei

7 februarie 2012

Societatea reclamantă editează cotidianul național de mare tiraj *Bild*. Acesta a publicat pe prima pagină, în septembrie 2004, un articol privind arestarea pentru deținere de cocaină a unui actor de televiziune cunoscut, în timpul festivalului berii de la München; societatea a publicat, de asemenea, trei fotografii cu actorul în cauză în paginile din interior ale ziarului. După ce a fost sesizat de către actor cu o cerere de ordonanță președințială, instanța a interzis orice nouă publicare a articolului și a fotografiilor care îl însoțeau.

Articolele în litigiu priveau arestarea și condamnarea unui actor cunoscut, o persoană publică, ceea ce constituie informații care prezintă un interes general. Ele se bazau pe informații care fuseseră obținute de la procurori și a căror veridicitate nu fusese contestată de părți. Societatea reclamantă nu acționase cu rea-credință. Societatea nu acționase cu rea-credință, iar articolele nu dezvăluiseră detalii din viața privată a actorului, ci urmăreau să informeze publicul, în principal, cu privire la circumstanțele arestării acestuia și la rezultatul anchetei penale. Nu cuprindeau nicio expresie injurioasă sau acuzație neîntemeiată. Sancțiunile impuse societății reclamante erau de natură să exercite un efect disuasiv asupra mijloacelor de informare în masă și nu erau justificate. Încălcarea art. 10 (libertatea de exprimare).

Plata către avocați a onorariilor de succes

Mgn Limited împotriva Marii Britanii

18 ianuarie 2011

Societatea reclamantă, Mgn Limited, editează cotidianul național britanic *The Daily Mirror*. Aceasta a fost obligată să îi plătească daune-interese manechinului Naomi Campbell pentru publicarea unor articole însoțite de fotografii, în care era prezentată drept toxicomană. Instanța a obligat, de asemenea, reclamanta la plata unei sume de aproximativ 350 000 de lire sterline (GBP), care reprezentau onorariile „de succes” convenite între domnișoara Campbell și avocații acesteia. Societatea editoare susținea, între altele, că obligarea sa la plata onorariilor „de succes” îi încălcase libertatea de exprimare.

Curtea a stabilit că a fost încălcat art. 10 (libertatea de exprimare) din Convenție cu privire la aplicarea sistemului „onorariilor de succes” în cauza domnișoarei Campbell. În fapt, acest sistem fusese creat inițial pentru persoanele care nu aveau mijloacele necesare pentru a apela la un avocat și riscau astfel să nu aibă acces la instanțe. Domnișoara Campbell fiind înstărită, nu se număra printre persoanele care riscau să nu aibă acces la instanțe din motive pecuniare.

Protecția surselor

Financial Times Ltd și alții împotriva Marii Britanii

15 decembrie 2009

Reclamanții, patru ziare și o agenție de presă britanice, se plâneau de faptul că au fost obligați printr-o ordonanță să comunice societății belgiene producătoare de bere Interbrew documente al căror conținut putea permite identificarea surselor jurnalistice care dezvăluiseră presei existența unei oferte de preluare a capitalului.

Curtea a accentuat că perceperea ziaristilor ca și contribuitori la identificarea unor surse anonime putea avea un efect inhibitor. Aceasta a subliniat, de asemenea, interesul public pentru protejarea surselor jurnalistice și a stabilit că a fost încălcat art. 10 (libertatea de exprimare).

Sanoma Uitgevers B.V. împotriva Belgiei

14 septembrie 2010

Cererea privea obligația impusă unei societăți olandeze editoare de reviste să predea poliției care investiga o altă infracțiune niște fotografii care trebuiau să însoțească un articol referitor la cursele ilegale de mașini, deși jurnaliștii s-au opus vehement obligației de a furniza informații care puteau permite identificarea surselor lor confidențiale.

Curtea a apreciat că ingerința în exercitarea de către societatea reclamantă a libertății sale de exprimare nu era „prevăzută de lege”, în măsura în care nu exista nicio procedură care să ofere garanțiile legale corespunzătoare și care să fi permis societății reclamante obținerea unei opinii independente care să stabilească dacă interesul urmării penale în curs trebuia să prevaleze asupra interesului public de protejare a surselor jurnalistice. Încălcarea art. 10 (libertatea de exprimare).

Acordarea de licențe de emisie radio sau TV

Glas Nadezhda EOOD și Anatoliy Elenkov împotriva Bulgariei

11 octombrie 2007

Societatea cu răspundere limitată Glas Nadejda EOOD a solicitat Comisiei Naționale de Telecomunicații acordarea unei licențe de emisie pentru o stație de radio care propunea difuzarea de emisiuni creștine în Sofia și în împrejurimi, dar a fost refuzată.

Curtea a constatat încălcarea art. 10 (libertatea de exprimare) și a art. 13 (dreptul la un recurs efectiv). Aceasta a considerat în special că nemotivarea refuzului de a-i acorda societății o licență de emisie radio și caracterul vag al anumitor criterii ale Comisiei Naționale de Radiodifuziune și Televiziune în ceea ce privește programele au privat reclamanții de orice protecție legală împotriva încălcării arbitrare a dreptului lor la libertatea de exprimare.

Meltex Ltd și Mesrop Movsesyan împotriva Armeniei

17 iunie 2008

În 1991, al doilea reclamant a înființat A1+, prima societate de televiziune independentă care a emis în Armenia. Statul i-a acordat societății A1+ o licență de emisie TV în 1994. Începând din 1995, aceasta a avut dificultăți cu statul din cauza emisiunilor sale. În special, autoritățile publice au amenințat-o zilnic cu retragerea licenței și au criticat conținutul programelor, considerate antigovernamentale. În timpul campaniei pentru alegerile prezidențiale din 1995, A1+ a refuzat să difuzeze exclusiv propaganda guvernamentală, ceea ce a costat-o retragerea licenței de emisie TV. Atunci, domnul Movsesyan a înființat societatea Meltex Ltd și a relansat A1+ în cadrul acestei noi structuri. În ianuarie 1997, societății Meltex i s-a acordat o licență de emisie TV pentru o perioadă de cinci ani. În urma unei serii de modificări legislative în perioada 2000-2001, noua comisie care a fost instituită a atribuit banda de frecvență în cadrul căreia emitea Meltex altei societăți de televiziune, fără să își motiveze decizia. La 3 aprilie 2002, A1+ și-a încetat emisia. Reclamanții s-au plâns și de faptul că autoritățile au mai refuzat de încă șapte ori să le acorde licențe de emisie TV.

Curtea a considerat că o procedură care nu îi impunea unui organism care acorda licențe să își justifice deciziile – precum cea din cazul comisiei care luase decizii în temeiul legii audiovizualului din Armenia – nu oferea o protecție adecvată împotriva ingerinței arbitrare a unei autorități publice în exercitarea dreptului fundamental la libertatea de exprimare. În consecință, aceasta a stabilit că a fost încălcat art. 10 (libertatea de exprimare), având în vedere că autoritățile au refuzat de mai multe ori – în temeiul unei legi care nu îndeplinea cerința de legalitate prevăzută de Convenție – să îi acorde societății reclamante o licență de emisie TV.

Centro Europa 7 srl și Di Stefano împotriva Italiei

7 iunie 2012

Cererea privea imposibilitatea unei societăți italiene de televiziune de a difuza programe televizate, deși era titulara unei concesiuni, din cauza faptului că nu i s-au atribuit frecvențe în acest scop.

Curtea a considerat în special că, la vremea respectivă, cadrul legislativ în vigoare îi lipseau claritatea și precizia și că acesta nu îi permisese societății de televiziune să prevadă cu un grad suficient de certitudine în ce moment i s-ar fi putut atribui frecvențele pentru a putea începe să emită. Curtea a stabilit că autoritățile italiene nu instituiseră un cadru legislativ și administrativ corespunzător, care să garanteze pluralismul efectiv al mijloacelor de informare în masă.

Încălcarea art. 10 (libertatea de exprimare) din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății).

Încetarea activității unei întreprinderi

Sacilor-Lormines împotriva Franței

9 noiembrie 2006

Reclamanta a fost titulara unor contracte de concesiune și al unor licențe de minerit până în 1991, atunci când a decis să înceteze exploatarea din cauza scăderii cererii de fontă fosforoasă. În vederea încetării complete a activității sale, aceasta a inițiat proceduri de reziliere a contractelor de concesiune al căror titular era, și cu privire la care se emisese numeroase măsuri de reglementare. Partea interesată a formulat, de asemenea, mai multe acțiuni pentru anularea refuzului ministrului responsabil cu activitatea de minerit de a accepta rezilierea mai multor concesiuni. În cadrul acestor proceduri, Consiliul de Stat a emis un aviz și mai multe hotărâri. Societatea reclamantă s-a plâns cu privire la inechitatea procedurii în fața Consiliului de Stat și la durata acestor proceduri.

Mai multe încălcări ale art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil): în ce privește dubiile întemeiate ale reclamantei asupra modului de constituire a Consiliului de Stat care pronunțase hotărârea din 19 mai 2000; cu privire la participarea, cel puțin formală, a comisariatului Guvernului la deliberarea completului de judecată al Consiliului de Stat; de asemenea, în ce privește durata excesivă a procedurii.

Neîncălcarea art. 6 § 1 cu privire la chestiunea independenței și imparțialității Consiliului de Stat în ceea ce privește cumularea competenței sale jurisdicționale cu atribuțiile administrative, potrivit Codului contenciosului administrativ.

Procedura de insolvență

Agrokompleks împotriva Ucrainei

6 octombrie 2011

Cererea se referă la o procedură de insolvență inițiată de o societate privată (Agrokompleks JSC) împotriva celei mai mari rafinării de petrol din Ucraina (LyNOS), cu scopul de a-și recupera creanțele. Agrokompleks s-a plâns, în special, cu privire la inechitatea procedurii de insolvență, susținând că instanțele nu au fost nici independente, nici imparțiale din cauza presiunilor politice intense existente cu privire la

cauză, întrucât autoritățile statului aveau un interes major în ajungerea la un anumit rezultat.

Trei încălcări ale art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil): absența independenței instanțelor care au instrumentat cauza; revizuirea hotărârii definitive a instanței cu privire la valoarea sumelor neplătite datorate de LyNOS a încălcat principiul securității juridice; și durata excesivă a procedurii. Încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății).

Proceduri fiscale

Västberga Taxi Aktiebolag și Vulic împotriva Suediei

23 iulie 2002

Västberga Taxi Aktiebolag era o societate de taximetrie dizolvată în 1997 din cauza lipsei activelor. Societatea și directorul acesteia, care era acționarul principal, pretindeau că au fost privați, în cadrul procedurii fiscale, de drepturile garantate la art. 6 (dreptul la un proces echitabil, dreptul la prezumția de nevinovăție până la stabilirea legală a vinovăției), întrucât decizia administrației financiare referitoare la impozitele datorate fusese executată imediat, chiar înainte de pronunțarea unei hotărâri în litigiu.

Remarcând că, în principiu, problema stabilirii taxei nu intră ca atare în sfera de aplicare a art. 6, Curtea a examinat procedura în măsura în care aceasta ar fi constituit o „acuză în materie penală” îndreptată împotriva reclamanților. Aceasta a concluzionat că reclamanții nu avuseseră acces la o instanță, pe motiv că examinarea de către o instanță a chestiunii principale în litigiu între părți fusese întârziată în mod necorespunzător. Încălcarea art. 6 § 1. Neîncălcarea art. 6 § 2.

OAQ Neftyanaya Kompaniya YUKOS împotriva Rusiei

20 septembrie 2011

Reclamanta era o societate petrolieră și una dintre cele mai importante și mai înfloritoare companii din Rusia, după privatizarea sa în 1995-1996. La sfârșitul anului 2002, YUKOS a făcut obiectul unei serii de controale și proceduri fiscale, în urma cărora a fost declarată vinovată de multiple fraude fiscale repetitive. YUKOS s-a plâns cu privire la mai multe neregularități ale procedurii de anchetă fiscală și ale procedurii ulterioare de executare. Aceasta a solicitat 81 de miliarde de euro (EUR) cu titlu de despăgubiri.

Curtea a stabilit că a fost încălcat art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. b) (dreptul la un proces echitabil) în ceea ce privește procedura fiscală îndreptată împotriva societății YUKOS pentru anul fiscal 2000, pe motiv că societatea nu a avut la dispoziție suficient timp pentru a-și pregăti dosarul în fața instanțelor inferioare. Aceasta a constatat, de asemenea, încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății) având în vedere procedura fiscală din anii 2000-2001 cu referire la modul de impozitare și calculul penalităților, precum și o încălcare suplimentară a acestui articol, având în vedere că măsurile adoptate în cadrul procedurii de executare fuseseră disproporționate. Aceasta a hotărât că nu existase nicio încălcare în ceea ce privește susținerile societății YUKOS referitoare la procedurile fiscale din perioada 2000-2003, nici în ceea ce privește susținerile conform cărora ar fi fost tratată diferit de celelalte societăți. În cele din urmă, Curtea a stabilit că nu a fost încălcat art. 18 (limitarea recurgerii la restrângerea drepturilor), coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1, în ceea ce privește pretinsa utilizare abuzivă de către autoritățile ruse a procedurii de impunere fiscală în vederea distrugerii ZUKOS și acaparării bunurilor sale. A mai stabilit că nu se putea discuta la acel moment aplicarea art. 41 (reparație echitabilă).

Bernh Larsen Holding As and Others v. Norway

14.03.2013

Cererea are ca obiect cererea formulată de trei companii norvegiene cu privire la o decizie a autorităților fiscale, prin care se ordona punerea la dispoziția organelor de audit fiscal a unei copii a tuturor datelor, pe un server folosit în comun de cele trei companii.

Curtea a fost de acord cu argumentul adus de instanțele norvegiene, potrivit cărora, pentru eficientizarea procedurii, posibilitățile de acțiune ale autorităților nu trebuie limitate pentru simplul motiv că un subiect fiscal folosește o arhivă comună, chiar dacă acea arhivă conține date aparținând și altor subiecți fiscali. Mai mult, a constatat că existau garanții adecvate împotriva abuzurilor.

Nu a fost încălcat articolul 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței).

Retragerea autorizației unei bănci

Capital Bank AD împotriva Bulgariei

24 noiembrie 2005

Reclamanta s-a plâns, pe de o parte, că instanțele care au examinat cererea de lichidare îndreptată împotriva sa nu verificaseră dacă era într-adevăr insolubilă, așa cum susținuse Banca Națională a Bulgariei (BNB) în 1997, atunci când i-a retras autorizația, și, pe de altă parte, că s-au pronunțat cu privire la această cerere în urma unei proceduri necontradictorii. În plus, aceasta susținea că decizia BNB de a-i retrage autorizația bancară de care beneficiase era ilegală.

În ceea ce privește primul capăt de cerere al reclamantei, întemeiat pe art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil), Curtea a hotărât că, adoptarea fără rezerve de către instanțele naționale a afirmației BNB privind insolabilitatea reclamantei, fără a o critica ori discuta, împreună cu faptul că era imposibilă reexaminarea acestei afirmații în cadrul căii directe de atac, au avut ca rezultat încălcarea Convenției. Curtea a constatat, de asemenea, încălcarea art. 6 § 1, având în vedere că banca reclamantă nu fusese în măsură să își apere poziția și să își protejeze interesele în condiții adecvate, deoarece fusese reprezentată de persoane (administratorii speciali și apoi lichidatorii) aflați în relație de dependență față de cealaltă parte la procedură (BNB). De asemenea, Curtea a constatat că retragerea autorizației reclamantei nu a fost însoțită de garanții suficiente împotriva arbitrarului și, prin urmare, nu era prevăzută de lege în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății).

Neexecutarea unei hotărâri arbitrale

Regent Company împotriva Ucrainei

3 aprilie 2008

Reclamanta, o societate comercială cu capital privat, înregistrată în Seychelles și cu un birou la Londra, se plângea de neexecutarea în Ucraina a unei hotărâri arbitrale pronunțate în favoarea sa de Curtea de arbitraj comercial internațional.

Curtea a constatat încălcarea art. 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil) și a art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății). Acesta a remarcat că unul din principalele motive pentru neexecutarea hotărârii arbitrale definitive ținea de insolabilitatea societății Oriana, deținută și administrată de stat, împotriva căreia fusese pronunțată hotărârea instanței de arbitraj. Curtea a apreciat că, deși puteau surveni întârzieri în onorarea de către stat a datoriilor prin fonduri din bugetul public, nu exista nicio scuză pentru continua neexecutare a hotărârii arbitrale.

Restituirea către societăți a plăților nedatorate încasate

Aon Conseil și Courtage S.A. și Christian de Clarens S.A. împotriva Franței

25 ianuarie 2007

Reclamanții, Aon Conseil și Courtage S.A. și Christian de Clarens S.A., sunt două societăți franceze cu sediul la Paris. Acestea s-au plâns cu privire la respingerea cererii lor de restituire a sumelor plătite din eroare cu titlu de TVA pentru primul semestru al anului 1978.

Încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății) în ceea ce privește cele două societăți. Curtea a reținut mai ales că, atât prin respingerea cererii reclamantelor împotriva statului, cât și prin absența unor proceduri interne care să ofere un remediu suficient pentru a asigura protecția dreptului la respectarea bunurilor, autoritățile nu au păstrat echilibrul just între cerințele interesului general al comunității și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale societăților.

Informarea publicului

Open Door și Dublin Well Woman împotriva Irlandei

29 octombrie 1992

Reclamantele sunt două societăți irlandeze care s-au plâns că au fost împiedicate printr-o hotărâre judecătorească să le ofere femeilor însărcinate informații cu privire la posibilitățile de efectuare a unui avort în afara teritoriului irlandez.

Curtea a constatat că interdicția impusă reclamantelor crease un risc pentru sănătatea femeilor care nu aveau resursele financiare sau un nivel de educație suficiente pentru a avea acces la alte mijloace de informare privind avortul. În plus, a remarcat faptul că restricțiile se dovediseră în mare măsură ineficiente, având în vedere că astfel de informații puteau fi obținute din alte surse și că femeile din Irlanda puteau, în principiu, să meargă în Marea Britanie pentru a face un avort.

Încălcarea art. 10 (libertatea de exprimare).

Pierderea bunurilor

A. Pye (Oxford) Ltd și J.A. Pye (Oxford) Land Ltd împotriva Marii Britanii

30 august 2007

Reclamantele sunt două societăți britanice care aveau în proprietate, în Berkshire (Marea Britanie), un domeniu de 23 de hectare de teren agricol cu potențial de valorificare. Acestea au pierdut terenul respectiv în beneficiul unui vecin care îl ocupase în perioada 1984-1999 fără autorizarea lor. Instanțele britanice au stabilit că, potrivit legii, având în vedere că vecinul ocupase terenul timp de peste 12 ani, acesta dobândise dreptul de proprietate ca urmare a intervenției prescripției achizitive, chiar dacă acest lucru contravenea drepturilor proprietarului real.

Neîncălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății)

B. Societăți aflate la originea unei încălcări a drepturilor omului

Acorduri de tip „closed shop” între o societate și un sindicat

Young, James și Webster împotriva Marii Britanii

13 august 1981

Capetele de cerere ale reclamanților priveau acordul de tip „closed shop” încheiat între societatea Căile Ferate Britanice (British Rail) și trei sindicate feroviare. Un „closed shop” reprezintă o întreprindere sau o unitate în care, în urma unui acord sau a unei înțelegeri încheiate între unul sau mai multe sindicate și unul sau mai mulți angajatori sau asociații de angajatori, salariații dintr-o anumită categorie sunt practic obligați să facă parte sau să adere la un anumit sindicat.

Încălcarea art. 11 (libertatea de întrunire și de asociere): acordurile de tip „closed shops” trebuiau să țină cont de libertatea de gândire (a se vedea și [Sibson împotriva Marii Britanii](#), 20 aprilie 1993).

Poluarea și riscurile de mediu

Taskin și alții împotriva Turciei

10 noiembrie 2004

Reclamanții au denunțat faptul că autoritățile turce au acordat unei societăți o autorizație de exploatare a unei mine de aur în regiunea Izmir și procesul decizional aferent. După ce inițial Ministerul Mediului a acordat societății respective autorizația de exploatare, Curtea Administrativă Supremă a anulat în cele din urmă decizia de autorizare, referindu-se la obligația pozitivă a statului de a proteja dreptul persoanelor la viață și la un mediu sănătos. Totuși, reclamanții susțineau că emiterea autorizației le încălcăse în special dreptul la respectarea vieții private și de familie.

Curtea a constatat că art. 8 nu a fost încălcat în ceea ce privește aspectul material, având în vedere anularea în 1997 de către Curtea Administrativă Supremă a autorizației acordate societății.

Totuși, în ceea ce privește procesul decizional, aceasta a constatat că mina de aur fusese exploatată în continuare timp de încă zece luni după ce Curtea Supremă Administrativă anulasese autorizația. Aceasta a remarcat nu numai faptul că autoritățile turce nu executaseră hotărârea judecătorească, dar și că, printr-o decizie din 29 martie 2002, Consiliul de miniștri autorizase continuarea exploatării minei de aur. Prin urmare, a stabilit că a fost încălcat art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie).

Fadeyeva împotriva Rusiei

9 iunie 2005

Reclamanta s-a plâns de amenințarea pe care o reprezenta pentru sănătatea și bunăstarea sa exploatarea oțelăriei Severstal deținută de stat, situată în apropierea locuinței sale.

Curtea a observat că, deși situația din jurul instalațiilor industriale impunea luarea de măsuri specifice în ceea ce privește persoanele care locuiau în imediata lor apropiere, statul nu îi oferise reclamantei nicio soluție eficientă pentru a o îndepărta de zona de risc. În plus, în ciuda faptului că activitatea întreprinderii în cauză nu era conformă normelor ecologice interne, statul nu a conceput sau aplicat nicio măsură efectivă care să reducă la un nivel acceptabil volumul emisiilor industriale. Încălcarea art. 8 (respectarea vieții private și de familie).

Tatar împotriva României

27 ianuarie 2009

Reclamanții locuiau în apropierea unei mine de aur exploatate de o societate comercială. Aceștia se plâneau că, în urma unui accident produs la locul exploatării, a fost deversată apă contaminată cu cianuri, ceea ce a avut consecințe negative asupra lor.

Curtea a reamintit că poluarea poate aduce atingere vieții private și de familie a unei persoane, afectându-i bunăstarea, și că statul are obligația de a asigura protejarea cetățenilor împotriva efectelor activităților care reprezintă un pericol pentru mediu și sănătatea oamenilor. Aceasta a constatat că reclamanții nu reușiseră să dovedească existența unei legături de cauzalitate între expunerea la cianura de sodiu și astmul de care sufereau. Totuși, a observat că existența unui risc grav și considerabil pentru bunăstarea și sănătatea reclamanților impunea statului obligația de a evalua riscurile, în momentul acordării autorizației de exploatare și după accident, și de a adopta măsurile corespunzătoare. A remarcat că activitatea industrială continuase după accident, încălcându-se principiul precauției, conform căruia faptul că statul a întârziat să adopte măsuri efective și proporționale nu putea fi justificat prin lipsa certitudinii privind cunoștințele științifice și tehnice disponibile de la momentul respectiv. Curtea a stabilit că autoritățile române nu și-au îndeplinit obligația de a evalua în mod satisfăcător

eventualele riscuri ale activității societății în cauză și de a lua măsurile adecvate, prin care să poată fi respectat dreptul reclamanților la respectarea vieții lor private și a domiciliului lor, în sensul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie), precum și, mai general, dreptul de a se bucura de un mediu sănătos și protejat.

Cereri pendinte

Vilnes și alții împotriva Norvegiei

Audiere de cameră la 18 septembrie 2012

Cauzele se referă la plângerile formulate de scafandrii de mare adâncime, care au lucrat pentru industria petrolieră în Marea Nordului, precum și în centrele de testare ale societății cu capital mixt „Norwegian Underwater Intervention Ltd” (NUI/NUTEC).

Reclamanții se plâng că au fost afectați de dizabilități și că au pierdut capacitatea de muncă drept urmare a activităților de scufundare. Aceștia susțin, de asemenea, că autoritățile norvegiene nu au pus în aplicare un cadru legal de securitate a muncii pentru a-i proteja, că au acceptat derogări de la normele de siguranță, că nu au exercitat o supraveghere adecvată și – în cazul anumitor scafandri – că nu au împiedicat scufundările de testare organizate de NUI/NUTEC și nici nu i-au informat pe scafandri cu privire la experimentul desfășurat sau la posibilele sale consecințe și nici nu le-au cerut acordul prealabil în acest sens.

Publicații pe Internet (răspunderea penală individuală a reprezentanților unei societăți)

Perrin împotriva Marii Britanii

Cerere declarată inadmisibilă la 18 octombrie 2005.

Cauza se referă la condamnarea la 30 de luni de închisoare a unui cetățean francez stabilit în Marea Britanie – care gestiona un site de Internet operat de o societate cu sediul în Statele Unite, site al cărui conținut avea un caracter sexual explicit – pentru publicarea de articole obscene pe Internet.

Curtea a apreciat că, într-o societate democratică, condamnarea penală fusese necesară pentru protejarea moralității și/sau a drepturilor altora, și că pedeapsa nu era disproporționată.

Capătul de cerere întemeiat pe art. 10 (libertatea de exprimare) a fost respins ca inadmisibil.

Urmărire penală pentru crime de război (răspunderea penală individuală a reprezentanților societății)

Van Anraat împotriva Olandei

Cerere declarată inadmisibilă la 6 iulie 2010.

Reclamantul, om de afaceri care își desfășura activitatea prin intermediul unor societăți cu sediul în diferite țări, a cumpărat și ulterior a furnizat, timp de mulți ani, Guvernului irakian tone dintr-un produs chimic utilizat pentru producerea iveritei (gaz muștar – compozit folosit drept armă chimică). După 1984, acesta a fost singurul furnizor al Guvernului irakian pentru acest produs. Se știe că iverita a fost utilizată de către armata irakiană împotriva armatei iraniene și a civililor iranieni în cursul războiului Irano-Irakian (1980-1988) și al atacurilor împotriva populației kurde care trăia în nordul Irakului. Reclamantul a fost condamnat în Olanda pentru complicitate la crimele de război săvârșite de Saddam Hussein și alții. În fața Curții, acesta a susținut, în temeiul art. 6 (dreptul la un proces echitabil) și art. 7 (nicio pedeapsă fără lege) din Convenție, că art. 8 din Legea olandeză privind crimele de război nu respecta cerința conform căreia faptele infracționale trebuiau să fie descrise cu suficientă precizie (lex certa).

Curtea a remarcat că, la momentul la care reclamantul a furnizat produsul chimic Guvernului irakian, o normă de drept internațional cutumiar interzicea utilizarea iperitei ca armă de război în conflicte internaționale. A precizat că, atunci când reclamantul săvârșise actele pentru care a fost urmărit penal, nu exista nicio ambiguitate cu privire la natura infracțională a utilizării iperitei, fie împotriva unui inamic într-un conflict internațional, fie împotriva populației civile din zonele de frontieră afectate de un conflict internațional. Prin urmare, era de așteptat, în mod rezonabil, ca reclamantul să fi cunoscut starea de drept și, dacă era necesar, să ceară o opinie avizată. Prin urmare, Curtea a respins cererea ca fiind vădit nefondată.

**Date de contact pentru serviciul presei:
+33 (0)3 90 21 42 08**